KAUPPAKAMARI

LAUSUNTO
18.10.2021

Eduskunnan verojaosto

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI VUODEN 2022 TULOVEROASTEIKOSTA, TULOVEROLAIN MUUTTAMISESTA JA VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA SEKÄ ERÄIDEN MUIDEN VEROLAKIEN MUUTTAMISESTA

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Keskuskauppakamarilta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä HE 142/2021 vp laeiksi vuoden 2022 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta. Kiitän lausuntopyynnöstä ja lausun Keskuskauppakamarin asiantuntijana kunnioittavasti asiassa seuraavaa.

Ansiotuloverotus

On tärkeää, että ansiotuloveroperusteisiin tehdään indeksitarkistus kaikilla tulotasoilla, jotta verotus ei kiristy yleisen hinta- ja ansiotason nousun myötä. Kireä työn verotus hidastaa työllisyyden kasvua ja haittaa Suomen kansainvälistä kilpailukykyä. Kauppakamareiden jäsenyrityksille syksyllä 2020 toteutetussa kyselyssä yli 75 % vastaajista katsoi, että kaikista veroista työn verotuksen alentaminen vaikuttaisi yritystoimintaan positiivisimmin. Keskuskauppakamari katsoo, että ansiotuloverotusta tulisi alentaa lähivuosina merkittävästi kaikilla tulotasoilla.

Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja korvausprosenttia ehdotetaan korotettavaksi öljylämmityksestä luopumisen osalta sekä kotitaloustyön ja hoiva- ja hoitotyön osalta.

Kotitalousvähennyksen korottaminen öljylämmityksestä luopumisen osalta parantaa kotitalouksien mahdollisuuksia saada julkista avustusta öljylämmityksestä luopumiseen, mikä voi myös kasvattaa lämmitystaparemonttien kysyntää. Kotitalousvähennyksen korotuksen myötä saatava etu riippuu kuitenkin siitä, paljonko verovelvollinen vähentää samana verovuonna kotitalous-, hoiva- tai hoitotyöhön sekä kunnossapito- tai perusparannustyöhön liittyvää kotitalousvähennystä, ja montako sellaista verovelvollista taloudessa asuu, jolla on mahdollisuus hyödyntää kotitalousvähennystä verotuksessaan. Kuten hallituksen esityksessä on todettu, on tapauskohtaista, kannattaako verovelvollisen hakea lämmitystaparemonttiin ELY-keskuksen tukea vai hyödyntää kotitalousvähennystä. Edullisimman tukimuodon selvittäminen voi olla yksittäiselle verovelvolliselle haastavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan vastaavia korotuksia kotitalousvähennykseen myös kotitaloustyön sekä hoiva- ja hoitotyön osalta työllisyysvaikutusten arvioimiseksi. On tärkeää, että kotitalousvähennyksen työllisyysvaikutuksia arvioidaan. Toisaalta nyt ehdotetun muutoksen

myötä arviointi kohdistuu vain kotitaloustyöhön sekä hoiva- ja hoitotyöhön. Kotitalousvähennysjärjestelmän selkeyden vuoksi ja kattavan vaikutusarvioinnin tekemiseksi korotuksia voisi olla perusteltua laajentaa kaikkeen kotitalousvähennyksen piirissä olevaan työhön.

VATT:n ja PT:n tuoreessa tutkimuksessa kotitalousvähennysilmoituksista ilmeni, että moni verovelvollinen ilmoittaa veroilmoituksellaan pienemmän summan kuin mikä vähennykseen oikeuttaisi. Nyt ehdotetut muutokset monimutkaistavat kotitalousvähennystä koskevaa sääntelyä entisestään ja voivat aiheuttaa verovelvollisille lisää tulkintaongelmia kotitalousvähennyksen määrään liittyen. Verohallinnon tulisi ohjeillaan ja lomakkeen rakenteella varmistaa, että verovelvolliset osaavat ilmoittaa kotitalousvähennystä koskevat tiedot oikein.

Työsuhdeauton verotusarvo

Työsuhdeauton verotusarvoa alennettaisiin 85 eurolla kuukaudessa niiden autojen kohdalla, joiden autoverolaissa tarkoitettu ajonaikainen hiilidioksidipäästö on vähintään 1 ja enintään 100 grammaa kilometriä kohden. Kyse olisi määräaikaisesta tuesta vuosille 2022–2025. Vähäpäästöisten työsuhdeautojen verotusarvon alentamisella kannustetaan ihmisiä valitsemaan vähäpäästöisempi työsuhdeauto ja pyritään näin kasvattamaan vähäpäästöisten autojen osuutta työsuhdeautokannassa. Samalla vähäpäästöiset autot lisääntyisivät tätä kautta myös käytettyjen autojen markkinoilla tulevina vuosina.

Ehdotus ja sen tavoitteet ovat sinänsä kannatettavia. Kuten hallituksen esityksessä on todettu, muutoksen vaikutukset ovat kuitenkin epävarmoja. Muutoksen vaikuttavuutta voi myös vähentää se, että työsuhde-edun toteuttamistavasta riippuen työnantajan kustannukset autoedun tarjoamisesta saattavat kasvaa. Tämä ei välttämättä kannusta työnantajia tarjoamaan vähäpäästöisiä autoja työsuhdeautoiksi.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Emmiliina Kujanpää
Johtava veroasiantuntija